

BILAGA 5. SAMMANSTÄLLNING AV NATIONELLA OCH REGIONALA MILJÖMÅL SOM BERÖR AVFALL

NATIONELLA MILJÖMÅL

Det övergripande målet för miljöarbetet är att vi till nästa generation, det vill säga med sikte på år 2020, ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Med detta som utgångspunkt har riksdagen i april 1999 antagit femton nationella miljö kvalitetsmål. I november 2005 antogs ytterligare ett. Idag finns det således totalt 16 nationella miljö kvalitetsmål.

Till de 16 miljö kvalitetsmålen har regeringen fastställt delmål och av dessa är det flera som direkt berör avfallshanteringen.

De nationella miljö kvalitetsmålen utgör utgångspunkt för vad som ur miljösynpunkt kan anses som en hållbar avfallshantering. En hållbar avfallshantering förutsätter dock också att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan olika aktörer och ett väl fungerande regelverk.

Avfallshanteringen har betydelse för många av miljö målen, men miljö målen ”God bebyggd miljö”, ”Begränsad miljö påverkan” och ”Giftfri miljö” är av störst betydelse.¹ Dessa miljö mål samt de delmål som Riksdagen fastställt återges i tabell 1 nedan tillsammans med ytterligare fyra av miljö målen för vilka avfallshanteringen bidrar till miljö påverkan av betydelse.

REGIONALA MILJÖMÅL

Landets länsstyrelser har det övergripande ansvaret för att bryta ned och regionalisera de nationella miljö kvalitetsmålen i syfte att anpassa dem till rådande regionala förutsättningar och behov. Länsstyrelsen ska tillsammans med andra regionala myndigheter och organ och i dialog med kommuner, näringsliv, frivilliga organisationer och andra aktörer säkra att miljö kvalitetsmålen och delmålen får genomslag i länen. De fastställda regionala miljö målen är i sin tur vägledande på lokal nivå, d v s hos länets kommuner och företag. Länsstyrelserna ska ge kommunerna underlag och hjälpa dem att formulera lokala mål och åtgärdsprogram. Länsstyrelserna har ett regeringsuppdrag att samordna, utvärdera och presentera resultat för hur länet närmar sig de regionala miljö målen. Uppdraget redovisas för regeringen en gång om året som i sin tur rapporterar till riksdagen

Regionala miljö mål för Stockholms län

Länsstyrelsen i Stockholms län tog den 19 maj 2006 beslut om tretton miljö mål för Stockholms län. I tabell 1 nedan redovisas regionalt beslutade miljö mål med koppling till de nationella miljö mål som avfallshanteringen i första hand påverkar.

¹ Naturvårdsverket (2005): ”Strategi för hållbar avfallshantering, Sveriges avfallsplan”.

De flesta regionala miljömål består av ett antal regionala delmål (några miljömål saknar dock delmål). I tabell 1 återges delmål för de tre första miljömålen för vilka avfallshanteringen har störst betydelse. För delmål till övriga regionala miljömål hänvisas till ”Miljömål för Stockholms län”². Till varje regionalt delmål finns en eller flera indikatorer, som har tagits fram som en hjälp för uppföljning. Handlingsplaner med åtgärder ska tas fram för varje regionalt miljömål. Handlingsplanerna innehåller åtgärder för respektive regionalt delmål, uppgifter om vem som är ansvarig för åtgärdernas genomförande samt vid vilken tidpunkt åtgärden ska vara genomförd. I framtagandet av handlingsplanerna medverkar flera aktörer såsom kommuner, länsstyrelsen, landstinget, skogsstyrelsen, ideella organisationer, verksamhetsutövare och markägare.

Lokala miljömål

Lokala miljömål för Stockholms Stad revideras under år 2007 och har inte antagits när avfallsplanen utarbetas och därför anges inte lokala mål i detta dokument. För lokala miljömål hänvisas istället till det kommande miljöprogrammet.

Tabell 1. *Miljömål som berör avfallshantering. Delmål återges för de tre första miljömålen för vilka avfallshanteringen har störst betydelse. För delmål till övriga regionala miljömål hänvisas till ”Miljömål för Stockholms län”³.*

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
God bebyggd miljö	Mängden deponerat avfall exklusive gruvavfall skall minska med minst 50 procent till år 2005 räknat från 1994 års nivå.	Planeringsunderlag	Mängden deponerat avfall i länet ska minska med minst 50 procent till år 2010 räknat från 1994 års deponerade mängd i förhållande till befolkningsunderlag och industriell verksamhet.
	Senast år 2010 skall minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom material-återvinning, inklusive biologisk behandling.	Minskat buller	
	Senast år 2010 skall minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.	Bullerkartläggning	
	Senast år 2010 skall matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m.	Bevara tysta områden	Minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker i länet ska senast år 2010 återvinnas genom biologisk behandling.
		Uttag av naturgrus	
		Ballastförsörjning	
		Mindre mängd deponerat avfall.	Matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier med mera i länet återvinns senast år 2010 genom biologisk behandling.
		Återvinning av avfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker.	För detaljerade mål till övriga angivna regionala

² Länsstyrelsen i Stockholms län (2006): ”Miljömål för Stockholms län”, www.ab.lst.se. Att maj 2007.

³ Länsstyrelsen i Stockholms län (2006): ”Miljömål för Stockholms län”, www.ab.lst.se. Att maj 2007.

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
	<p>återvinnas genom biologisk behandling.</p> <p>Senast år 2015 skall minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.</p>	<p>Återvinning av avfall från livsmedelsindustrier.</p> <p>Energianvändning i bostäder och lokaler</p>	<p>miljömål hänvisas till ”Miljömål för Stockholms län”</p>
Begränsad klimatpåverkan	De svenska utsläppen av växthusgaser skall som ett medelvärde för perioden 2008–2012 vara minst 4 % lägre än utsläppen år 1990.	Minskade utsläpp av växthusgaser	Utsläpp av koldioxid i länet per person och år ska minska till 3,1 ton år 2010.
Giftfri miljö	<p>Kunskap om kemiska ämnens hälso- och miljöegenskaper (2010)</p> <p>Information om farliga ämnen i varor (2010)</p> <p>Utfasning av farliga ämnen (2007/2010)</p> <p>Fortlöpande minskning av hälso- och miljörisker med kemikalier (2010)</p>	<p>Ökad upphandling av miljömärkta varor</p> <p>Omhändertagande av miljöfarliga ämnen</p> <p>Minskad användning av tungmetaller</p> <p>Förbättrad slamkvalitet</p> <p>Ökad andel miljöbränsle</p> <p>Tjänlig matfisk</p> <p>Rena vattentäkter</p> <p>Förorenade områden</p>	<p>Andelen miljömärkta varor och tjänster av den totala offentliga upphandlingen i länet ska öka med fem procent per år.</p> <p>Mängden miljömässigt riktigt omhändertaget kvicksilver, PCB och andra miljöfarliga ämnen från ombyggnad och rivning har ökat senast år 2010 jämfört med år 2004.</p> <p>Spridningen och användningen i länet av bly, kadmium, kvicksilver samt koppar ska minska fram till år 2010</p> <p>Slam från länets kommunala avloppsreningsverk ska vara av den kvaliteten att det kan läggas på åkermark.</p> <p>Andelen miljöbränsle som säljs i länet ska senast år 2010 ha ökat med 300 procent jämfört med år 2004.</p> <p>All matfisk som fångas i Stockholms län ska senast år 2010 vara tjänlig som människoföda.</p> <p>Länets kommunala vattentäkter ska senast år 2010 vara fria från bekämpningsmedel, organiska</p>

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
			<p>miljögifter, läkemedel och hormoner.</p> <p>Samtliga förorenade områden i länet som innebär akuta risker vid direktexponering eller som hotar betydelsefulla vattentäkter eller värdefulla naturområden ska senast år 2010 vara utredda och vid behov åtgärdade.</p>
Frisk luft	<p>Minskade utsläpp av kvävedioxid (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av marknära ozon (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av flyktiga organiska ämnen (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av partiklar (2010)</p>	<p>Minskade utsläpp av kvävedioxid (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av flyktiga organiska ämnen (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av benso(a)pyren (2015)</p> <p>Minskade utsläpp av partiklar (2010)</p>	
Ingen övergödning	<p>Minskade utsläpp av fosforföreningar (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av kväveföreningar till havet (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av kväveoxider till luft (2010)</p>	<p>Minskade fosforutsläpp</p> <p>Minskade fosforutsläpp från enskilda VA-anläggningar</p> <p>Fosforhalt i avloppsvatten</p> <p>Utsläpp genom bräddningar</p> <p>Minskade kväveutsläpp (till länets kustvatten)</p> <p>Minskade ammoniakutsläpp</p>	
Bara naturlig försurning	Färre försurade vatten (2010)	Minskad försurning av sjöar och	

Nationella miljömål	Nationella delmål	Regionala miljömål	Regionala delmål
	<p>Ingen ökad försurning av skogsmark (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av svaveloxider till luft (2010)</p> <p>Minskade utsläpp av kväveoxider till luft (2010)</p>	<p>rinnande vatten</p> <p>Minskad försurning av skogsmarken</p> <p>Minskade utsläpp av kväveoxider</p>	
Skyddande ozonskikt	Inget utsläpp av ozonnedbrytande ämnen (2010)	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	